

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonenatur

11. januar 2023

Klima-, energi- og forsyningsminister Lars Aagaard
Erhvervsminister Morten Bødskov
Miljøminister Magnus Heunicke

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonenatur

Tillykke med ministerudnævnelserne. Vi er klar over at Regeringen står overfor et vigtigt arbejde med planerne om en betydelig udbygning af vedvarende energi og elnettet for at opfylde klimamålsætningerne. Der er lagt op til udbygning i et højt tempo, men det er afgørende, at man i iveren for at gøre noget godt for klimaet ikke destruerer uerstattelige naturværdier, da det kan have langsigtede negative konsekvenser for fiskeri- og turismeerhvervene og for almindelige menneskers oplevelse af landets unikke kystområder.

Vi tillader os at skrive til Jer, fordi vi kan se at det er ved at være sidste udkald, hvis vi skal forsøge at redde en stor og unik del af Danmarks natur.

Vi har i Danmark ifølge den seneste opmåling en kyststrækning på lidt over 8000 km. I kystzonen, hvor landet møder himmel og hav, er der efter isens tilbagetrækning opstået en enestående natur, som har været afgørende for Danmarks historie og kultur, så længe her har levet mennesker. I dag udgør kystzonen det største delvist sammenhængende område af oprindelig natur, vi har tilbage i Danmark. Vi har siden 1917 søgt at beskytte denne særlige naturtype med lovgivning.

Som følge af "åben dør-ordningen" er kystzonenaturen i dag stærkt truet. Ordningen indførtes i 1999 for at fremme og udvikle vedvarende energi på havet. "Åben dør-ordningen" giver private energiselskaber adgang til at søge Energistyrelsen om tilladelse til forundersøgelse af et havareals egnethed til opstilling af vindmølleparker. Det private energiselskab kan frit vælge placering og kapacitetsstørrelse indenfor vores fælles kystzone (0-15 km fra kysten). Kystnærhedszonen er mest attraktiv for de private energiselskaber, fordi anlægsudgifterne her er mindre, og de private energiselskaberne ikke skal betale afgift til Staten. Ordningen medfører en række negative følger for Statens overordnede og langsigtede planlægning for Danmarks omstilling til vedvarende energi¹. Vi vil endvidere henvise til Borgerforeningen GERNOK's brev: "Ja tak til borgerrettet samarbejde om udbygning med havvind", til Klima-, Energi- og Forsyningsminister Lars Aagaard, Erhvervsminister Morten Bødskov og Miljøminister Magnus Heunicke, af 6. januar 2023.

Energistyrelsen har efter krigen i Ukraine og den heraf følgende ekstreme stigning i elpriser modtaget et stort antal ansøgninger under åben dør-ordningen fra private energiselskaber om tilladelse til forundersøgelse. Heraf er 19 ansøgninger gået videre i myndighedshøring. Disse behandles p.t. i Energistyrelsen. To kort vedhæftet sidst i brevet illustrerer, hvor stort et omfang af den danske kystzonenatur, der vil blive forandret til havvindmølleparker, hvis dette og tidligere års ansøgninger bliver godkendt af Energistyrelsen.

Som eksempler kan nævnes nogle af de seneste ansøgninger om forundersøgelsestilladelse til kystnære havvindmølleparker rundt om Danmark:

Hirtshals syd	op til 49 møller, 300m høje, 4km fra kyst
Stevns østkyst	op til 40 møller, op til 270m høje, 4 km fra kyst
Odsherreds nordkyst	39 møller, 256m høje, 8 km fra kyst
Guldborgsund	op til 50 møller, op til 270m høje, 4km ud for Falsters sydkyst
Bornholm Bassin Øst	op til 85 møller, op til 370m høje, 41 km fra Svaneke
Bornholm Bassin Syd	op til 85 møller, op til 370m høje, 25 km fra Dueodde.

¹ Jf. Energistyrelsens Analyse af åben dør-ordningen, 2021. Ifølge denne er "Projekternes størrelse og placering uforudsigelig og udfordrer tværgående og langsigtet planlægning af såvel VE-udbygning på havet som netudbygning på land". https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Vindenergi/analyse_af_aaben_doer-ordningen.pdf

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonatur

Til de ovenfor nævnte projekter kommer projekter, der har fået forundersøgelsestilladelse tidligere, som f.eks. Lillebælt syd og Jammerland Bugt.

Hvis alle energiparker bliver etableret, vil det betyde en fuldstændig forandring af enestående kyststrækninger og havmiljøer.

Danmark skal selvfølgelig omstille til vedvarende energi, og herunder bygge vindmøller - også på havet. Både fordi udvinding af den fossile energi efterlader store livløse arealer, hvor der tidligere var natur til lands og til vands, og fordi afbrændingen af den fossile energi er medvirkende til et klima under katastrofal nedbrydning.

Men det skal gøres med omtanke for Danmarks overordnede interesser, dels for en overordnet langsigtet planlægning af omstillingen til vedvarende energi, og dels med fuld respekt for den helt særlige natur vi stadig har tilbage i kystzonen. Derfor bør vindmøllerne anbringes længere ude på havet, væk fra den værdifulde kystnærhedszone, og samles i de af Staten udpegede områder til vedvarende energi (nuværende og fremtidige), hvor de gør mest gavn og mindst skade.

En så voldsom omkalfatring af Danmarks oprindelige og delvist sammenhængende kystzonatur, som der er tale om her, bør koordineres af Staten i alles fælles interesse, og ikke overlades til private aktører, hvor beslutninger i sagens natur først og fremmest træffes på kriterier, der har profitmaksimering som mål. Det drejer sig om landets og befolkningens fælles værdier, arvet fra vore forgængere, og som bør videregives til vore efterkommere uden forringelse.

Danmark har i 2022 tilsluttet sig EU's målsætning om 30% beskyttet natur. Danmark har kun omkring 3% delvist beskyttet natur (afhængigt af definitionen), hvoraf en del omfatter landet ud mod kysten. Danmark indtager hermed den absolutte bundplacering, hvad angår beskyttelse af vores natur. Uden bevaret natur kan klimaet ikke reddes. Klima og natur er hinandens forudsætning.

Hvordan har man tænkt sig at nå fra ca. 3% beskyttet op til 30% beskyttet natur, mens landbrug, infrastruktur og byer opæder landet indefra og private energiselskaber omdanner kystzonen til industriparke?

Vi vil opfordre de tre ministre i samarbejde med Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget og Miljø- og Fødevarerudvalget til at arbejde for at:

- **afskaffe 'åben dør-ordningen'**
- **sætte igangværende ansøgninger** om forundersøgelsestilladelse efter denne ordning **i bero**
- **accelerere** arbejdet med **statslige udbud af havarealer til vedvarende energi**
- **Staten færdiggør Havplanen for Danmarks havterritorium**, så den **entydigt definerer arealer udenfor kystzoneområderne** reserveret til produktion af vedvarende energi.

Herudover vil vi gerne foreslå, at **kystzonen indenfor 30 km fra kysten friholdes for vindmøller** med henblik på at indgå i Danmarks bidrag til de 30 %, som vi i Danmark har tilsluttet os skal være beskyttet natur i EU.

Ovenstående tiltag vil betyde **øgede indtægter til Staten** som følge af afgifterne fra de havarealer, som udbydes af Staten til vedvarende energi. Staten vil herved få en **klækkelig medfinansiering** af prisen for omstillingen til vedvarende energi. Det vil endvidere muliggøre, at Staten kan planlægge en **rational udbygning af elnettet** på land.

Samtidig undgår man at ødelægge nogle af de vigtigste aktiver **for turisterhvervet**, som udgør en meget stor del af såvel Statens som enkelte borgeres indtægter.

Kystzonen vil efter disse tiltag kunne indgå som et substantielt bidrag til Danmarks opfyldelse af EU's fælles mål om **30% beskyttet natur**.

Og vore børn og børnebørn vil måske takke os.

Med venlig hilsen

På vegne af nedenstående foreninger og borgere

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonenatur

Foreningen "Bevar de kystnære havmiljøer i Danmark"

Formand Svend Weel, Syddjurs kommune
Næstformand Gunner Jørgensen, Skanderborg kommune
Kasserer Karsten Sattrup, Aarhus Kommune
Bestyrelses medlem Peder Pedersen, Aarhus kommune
Søren Quist Rasmussen, 8361 Hasselager

Foreningen "Beskyt Jammerland Bugt"

Ole Nyvold, adm. direktør og formand for "Beskyt Jammerland Bugt", Kalundborg Kommune

Foreningen "Red Lillebælt"

Asthon Funck, formand i "Red Lillebælt", 5631 Ebberup
Jørgen Jeppesen, næstformand i "Red Lillebælt", 5631 Ebberup

Motvind Denmark

Bent Martinussen, rådgiver, Esbjerg

Foreningen "Borgerforeningen EnergiøBornholm"

Lise Dandanell, formand for bestyrelsen, Bornholm
Torben Westh Jensen, bestyrelses medlem, Bornholm
Fridrik Adamsson, Medlem af borgerforeningen EnergiøBornholm
Michael Ellermann, Medlem af Borgerforeningen EnergiøBornholm
(Alle bosiddende på Bornholm og naboer til et kommende landanlæg)

Foreningen "Højerup Borgerforening"

Anita Pedersen, formand, Højerup - Stevns Kommune

Dansk Ornitologisk Forening, Stevns lokalafdeling,

v. kontaktperson Anita Pedersen, Stevns Kommune

Hans-Kristian Andersen, Sektionsleder, Læge, Klint/Hillerød
Rita Lützhøft Andersen, Chefkonsulent, Projektleder, Klint/Hillerød
Peter Sylvest Nielsen, Projektdirektør, Klint/Værløse
Christian Holt, Dyrlæge, miljøsagsbehandler, Vestre Lyng, Nykøbing S /Næstved
Helge Green, Ph.D. i mikrobiologi, fastboende Klint
Birgitte Lau, Cand.mag., Klint/Frederiksberg C
Ingrid Sindø, Speciallæge, fastboende Klint
Lotte Skriver, Sygeplejerske, fastboende Lumsås
Charlotte Worsaae, Animator, Klint/København S
Lotte CG Høgberg, Farmaceut, PHD, Klint/København
Birgit Krat, Læge, Vestre Lyng, Nykøbing S/Næstved
Kurt Kristensen, Cand.Mag., sproglerer, fastboende Lumsås
Jette Kate Nielsen, Biolog, Klint/Værløse
Christina Gobert, Energipsykologisk Masterterapeut, fastboende Nykøbing Sj.
Jytte Jacobsen, cand. merc., Gentofte
Ole Toustrup, Direktør, Vester Lyng, Nykøbing Sj./Holbæk
Jørgen Karlsen, skolelærer, Sjællands Odde/Roskilde
Per Jensen, cand. jur., fhv. statslig embedsmand, fastboende i Rørvig, Odsherred

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonenatur

Flemming Bækkeskov, direktør, cand. Polit., Gentofte

Søren Bøgevig, Overlæge, Rørvig/Valby

Pia Møller Nielsen, forfatter og fhv. lektor, Nykøbing Sj./København

Kim Fücksel, Statsautoriseret revisor, Kvæstor i Carlsbergfondet, Gniben, Sjællands Odde/Lyngby-Tårnbæk

Flemming Pedersen, CFO, Executive Vice President, Gniben, Sjællands Odde/Virum

Flemming Sundø, Fhv. Administrerende direktør & Major-R, Klitborg 4500 Nykøbing Sj./Charlottenlund

Jørgen Birklund Andersen, havbiolog, fastboende i sommerhus i Nyrup Bugt/ Nyk. Sj.

Anne-Mette Oudrup, Salgschef, Nyborg

Christine Sarah Andersen, Seniorkonsulent, Tårnby

Solbrit Skov, fastboende Odsherred

Ulla Dyhrberg, Fhv. tre-sproglig korrespondent, Klint/Allerød

Jytte og Per Jørgensen, pensionister, fastboende i Klintehuse, Odsherred

Gunhild Leth Andersen, Bibliotekar/Researcher, Klint/Skovlunde

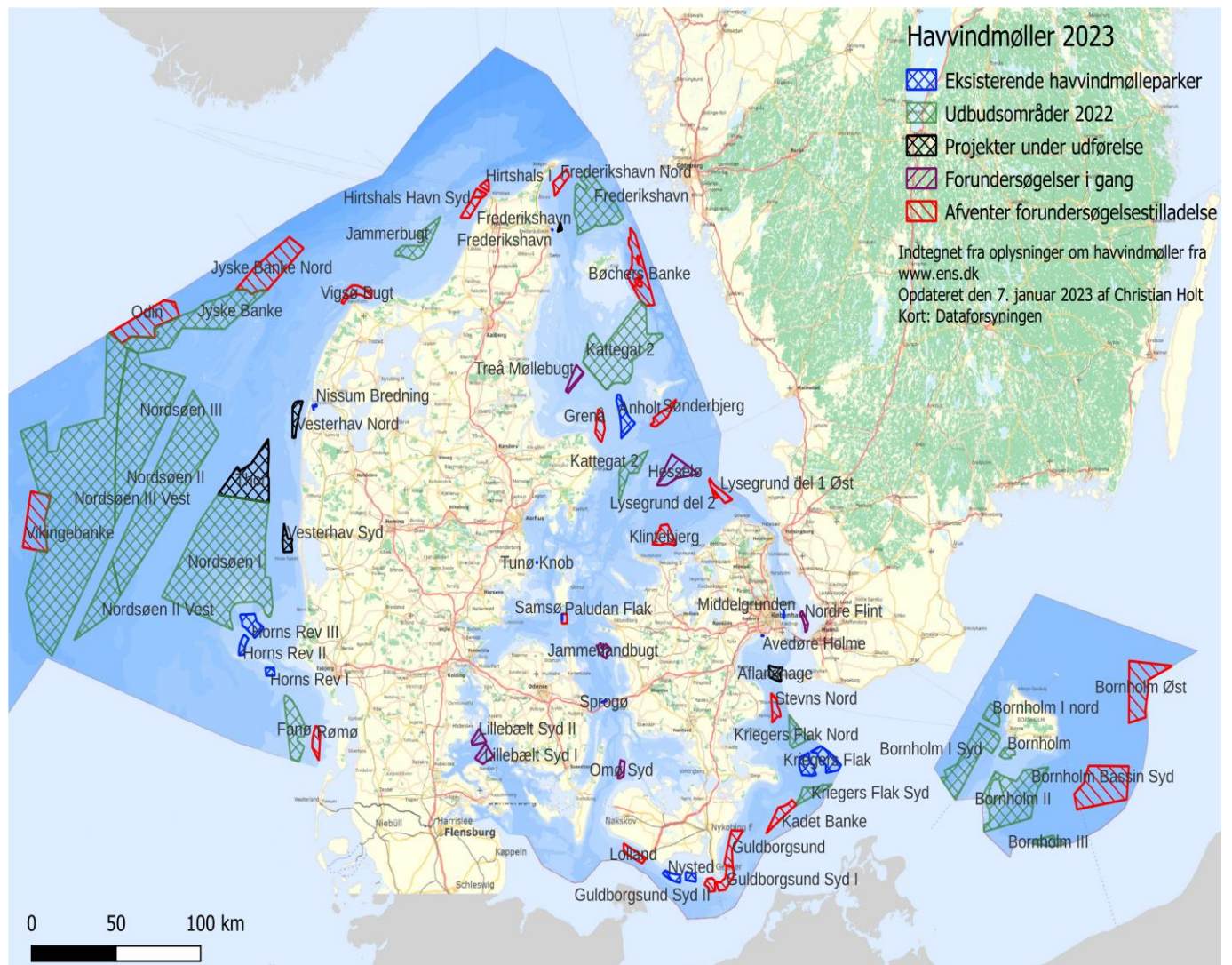
Christina Backer Thomsen, Indehaver af Backer Consult, Dybesø, Rørvig/Skævinge

Kontaktperson: Hans-Kristian Andersen, Petersborgvej 25c, 3400 Hillerød. Mail: anderhan47@gmail.com

Ps: En kopi af dette brev er sendt til Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg samt til Miljø- og Fødevarerudvalget

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonetur

Kort over havvindmølleparker - uden nærhedszoner indtegnet

Vedr.: Havmøller og den danske kystzonatur

Kort over havvindmølleparker - med nærhedszoner indtegnet

